

**Vereeniging tot Oprichting en Instandhouding van het
Protestantsch Weduwen en Wezenfonds
gevestigd te Amsterdam**

Jaarverslag 2016

Een start met vernieuwing

De effecten van de afgelopen crisisjaren en alle veranderingen in wet- en regelgeving op het gebied van zorg en welzijn raakt mensen die in armoede leven extra hard. Het bestuur van het Weduwen en Wezenfonds wil hier flexibel op inspelen. Tegelijkertijd realiseren we ons dat het fonds een bescheiden omvang heeft – we willen een fonds zijn dat *met kleine beetjes groot verschil maakt*. Maar hoe doen we dat? Over deze vraagstukken heeft het bestuur zich het afgelopen jaar gebogen. Dit heeft geleid tot nieuwe inzichten, interessante discussies en het formuleren van een aantal noodzakelijk beslispunten. In dit verslag kunt u onder andere lezen dat we in 2016 zijn gestart met de voorbereidingen ter verbetering van de interne werkwijze, vernieuwing van de website en aanpassing van het aanvraagformulier. De intentie dit verder uit te werken en de rollen en taken binnen de organisatie opnieuw tegen het licht houden in 2017, is door de commissarissen tijdens de presentatie ervan in mei 2017 met waardering begroet.

Wij wensen u veel leesplezier en vertrouwen erop u met dit jaarverslag 2016 naar behoren te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet namens de directeuren,
Gerda Sordam
Voorzitter

Jaarverslag 2016 van het Weduwen en Wezenfonds

1. Doelstelling en doelgroep van het Weduwen en Wezenfonds

Het Protestants Weduwen en Wezenfonds, daterend uit 1874, beheert sinds de jaren dertig een bescheiden fonds waarvan de rentebaten worden benut om alleenstaande Amsterdamse ouders van minderjarige kinderen die op of onder de armoede grens leven, te ondersteunen met een kleine incidentele financiële bijdrage. Voor een kort overzicht van de wijze waarop het fonds en zijn doelstelling zich ontwikkelden, zie bijlage 2.

Anno 2016 wordt de doelgroep als volgt omschreven:

In Amsterdam, dan wel in de randgemeenten woonachtige

- *kwetsbare alleenstaande ouders met minderjarige kinderen (dan wel kinderen tot 23 jaar die bezig zijn een startkwalificatie te verwerven),*
- *alleenstaande minderjarigen,*
- *kwetsbare oudere, alleenstaande vrouwen en mannen (voorbij de aow-leeftijd),*
- *incidenteel: alleenstaanden, zelfstandig wonend, met een psychische beperking, ongeacht de leeftijd.*

In de loop van het verslagjaar heeft het bestuur m.b.t. *ondersteuning van alleenstaande ouderen* besloten de leeftijdsgrens te verleggen van de AOW-leeftijd naar *55 jaar*. Hiermee volgt het Fonds de handelwijze van de gemeente Amsterdam m.b.t. ondersteuning van kwetsbare ouderen.

Aanvragen voor ondersteuning worden ingediend door hulpverleners, werkzaam bij erkende welzijns- of hulpverleningsorganisaties; het bestuur neemt de aanvraag in behandeling als de betreffende cliënt aan de criteria voldoet, ongeacht haar/zijn religieuze of etnische achtergrond.

2. Organisatie

Conform de statuten wordt de vereniging bestuurd door een bestuur, bestaande uit tenminste drie directeuren, onder toezicht van een raad van commissarissen. De bestuursleden/directeuren verrichten alle voorkomende werkzaamheden.

Directeuren en commissarissen zetten zich geheel belangeloos in voor het fonds.

Commissarissen per 01 januari 2016

Mw. mr. B.E.E. van Sytzama, president

Mw. drs M. Groenewald-Froger

Mr. F.A. Hartsuiker (tevens lid kascommissie)

Mw. mr. G.M. Molenaar (tevens lid kascommissie)

Mw. B. Geesink ds.

J. Röselaers

In het verslagjaar trad mevrouw Molenaar af als commissaris.

Directeuren per 01 januari 2016

Mw. A.M. Kousemaker-Schotanus, voorzitter, 2e penningmeester de heer G.A.J. Diepenhorst, 1^e penningmeester

Mw. E.M. Lautenslager

Mw. T. Visser-Zonnenberg,

Mw. A. Verbeek (secretaris)

In het verslagjaar trad mevrouw Kousemaker af als voorzitter en 2^e penningmeester. Zij werd opgevolgd door de dames G. Sordam en A. Boterman, die toetraden tot het bestuur, als respectievelijk voorzitter en 2^e penningmeester.

In het verslagjaar vergaderden de directeuren 8 keer om een besluit te nemen inzake de aanvragen voor financiële ondersteuning.

Daarnaast kwam het bestuur een aantal keer bijeen in het kader van een verkenning van de toekomst voor het Weduwen & Wezenfonds.

Ten gevolge van beursontwikkelingen rendeert het fonds matig; het donatievolume (dat immers bestaat uit de rentebaten) krimpt dientengevolge enigszins. Tot nu toe is besloten aan deze ontwikkeling geen vergaande consequenties te verbinden voor de besluitvorming inzake donaties door het fonds. Wel heeft het bestuur in een aantal gevallen overwogen dat de objecten (m.n. meubilair) waarvoor de aanvraag is ingediend, waarschijnlijk ook met voldoende kwaliteit te verkrijgen zijn via Marktplaats, kringloop- of Leger des Heils-winkels; soms is daarom besloten een lager bedrag toe te kennen dan het gevraagde.

Tegen deze achtergrond is in het verslagjaar een begin gemaakt met een analyse van het appel dat op het fonds wordt gedaan. Ook worden in dit proces verschillende opties voor het voortbestaan van het fonds onderzocht. Een en ander zal tot besluiten leiden in 2017.

3. Werkwijze

Hulpverleners dienen voor een cliënt een aanvraag in via contact@weduwenenwezenfonds.nl. Indieners krijgen automatisch een ontvangstbevestiging.

Op het aanvraagformulier vult de aanvrager de naam van de instelling in, plus de naam van de aanvrager/contactpersoon en diens contactgegevens. Vervolgens volgen NAW-gegevens van de cliënt voor wie de aanvraag wordt ingediend. wordt de situatie van de cliënt toegelicht, het gevraagde bedrag genoemd en wordt de aanvraag inhoudelijk gemotiveerd. Tenslotte worden financiële gegevens ingevoerd:

- zijn er schulden en wordt gebruik gemaakt van schuldhelpverlening?

- gespecificeerde inkomsten per maand: salaris/uitkering, alimentatie, kinderbijslag, diverse toeslagen;
- uitgaven per maand: huur; gas & licht; telefoonabonnement; aflossing schulden; ziektekostenverzekering; overige lasten.

Het bestuur beoordeelt de aanvraag op

- voldoen aan doelstelling en criteria van het fonds,
- compleetheid van informatie, redelijkheid van aangevraagd bedrag,
- onderbouwing van de aanvraag en veronderstelde effectiviteit van de toekenning. De contactpersonen worden telefonisch en per email geïnformeerd over het besluit van het bestuur. Met de begunstigden heeft het bestuur geen contact.

Casus 1

Uit de toelichting op de aanvraag:

'De aanvraag betreft een alleenstaande moeder van 2 kinderen (6 en 2 jaar oud). Heeft een belast verleden en trok jarenlang van het ene woonadres naar het andere. Sinds 2010 woont ze met haar kinderen bij Vrouwen- en gezinsopvang. Lang zonder inkomen geweest waardoor vaste lasten niet konden worden voldaan en schulden opliepen. Inmiddels ontvangt ze uitkering en kinderbijslag en maandelijks lost zij drie schulden af. Maandelijks komt ze rond van €70,- leefgeld. Volgt een re-integratie traject van DWI. Met de begeleiding van is inmiddels in zicht dat deze cliënte weer zelfstandig kan gaan wonen. Aan het W&W fonds wordt een bijdrage gevraagd om wasmachine, bank en salontafel, kledingkast en damesfiets met slot en kinderzitjes.

De maatschappelijk werker van school van de oudste zoon (speciaal onderwijs i.v.m. zijn lichamelijke beperking) heeft bij het fonds voor bijzondere noden een bijdrage aangevraagd voor kinderbedjes, kledingkasten en traphekken.'

Het W&W-fonds heeft de aanvraag gehonoreerd en een bedrag van €600,- toegekend.

4. Aanvragende instanties in 2016

In het verslagjaar ontving het fonds van de volgende instellingen een aanvraag voor een financiële ondersteuning van een van hun cliënten:

• ABC onderwijsondersteuning	13 x
• Altra (Ouder en Kind teams, Jeugdzorg, Onderwijs, Jeugdzorg, FIOM, ..)	19 x
• Altra Samen Doen ZO	29 x
• ASKV	1 x
• Blijfgroep	2 x
• Centrum '40 – '45	2 x

• Combiwel		4 x
• Dorcas		2 x
• Equator		1 x
• GGZ Arkin		1 x
• HVO Querido		13 x
• Indaad		1 x□
• Kentalis		1 x
• Leger des Heils	6 x	
• Madi ZO		1 x
• Marcanti Ouder kind adviseur		2 x
• MEE Amstel en Zaan en de Weering	7 x	
• Stap Verder		5 x
• Sentinel Zorg	1 x	
• Senza zorg		4 x
• Sezo		1 x
• Stichting Bidaya, Bussum	1 x	
• Stichting Troostvol		1 x
• SVZV (Steungroep Vrouwen Zonder Verblijfsvergunning)		5 x
• Timon (diverse vestigingen)		16 x
• Wereldhuis / Protestantse Diaconie Amsterdam		11 x

5. Aanvragen, afwijzingen en uitkeringen 2016 Het bestuur behandelde in 2016 150 aanvragen.

In 125 gevallen werd de aanvraag gehonoreerd, soms met een gewijzigd bedrag. Het bestuur hanteert voor meubilair, witgoed, kleren en fietsen richtbedragen; zie bijlage 1. Ten behoeve van de richtbedragen oriënteert het bestuur zich op prijzen van winkelketens, prijsvergelijkingen van de Consumentenbond en aanbiedingen op Marktplaats

Het aangevraagd bedrag wordt overgemaakt aan de aanvragende organisatie; bedragen gaan nooit rechtstreeks naar de begunstigde.

Ontwikkeling aantal aanvragen:

<i>jaar</i>	<i>Aantal aanvragen</i>	<i>Aantal afwijzingen</i>
2016	150	27
2015	123	16
2014	113	17
2013	121	5

We zien m.a.w. het aantal aanvragen gestaag stijgen. Verhoudingsgewijs werden echter in het verslagjaar ook meer aanvragen afgewezen dan het jaar daarvoor.

Aanvragen worden afgewezen als de beoogde begunstigde

- niet tot de doelgroep behoort, d.w.z. als zij/hij niet in Amsterdam verblijft,
- samenwonend/gehuwd is,
- kinderloos en jonger dan 55 jaar is.

Meer dan voorheen werden in het verslagjaar aanvragen ingediend met een onduidelijke of onvolledige onderbouwing. Verschillende keren hebben bestuursleden telefonisch nadere toelichting gevraagd en op basis daarvan een besluit genomen over het wel of niet toekennen van financiële ondersteuning. Gaandeweg kiest het bestuur er vaker voor dergelijke aanvragen af te wijzen met toelichting, zodat de aanvrager er voor kan kiezen een nieuwe, duidelijker aanvraag alsnog in te dienen. Op die manier vermijdt het bestuur een teveel aan administratieve drukte.

Ook aanvragen voor een relatief groot geldbedrag (meestal t.b.v. schuldsanering of stoffering en inrichting van de gehele woning) worden niet gehonoreerd. In het verslagjaar is enkele keren telefonisch met de aanvrager overlegd teneinde een passende kleinere bijdrage te kunnen bieden. Als de aanvraag wordt gedaan t.b.v. meubilair, attendeert het bestuur de aanvrager er regelmatig op dat via Kringloopwinkels, Marktplaats of het Meubelproject van de Nassaukerk verrassend goed materiaal te vinden is.

Het bestuur heeft, zoals gezegd, dit jaar relatief veel aanvragen moeten afwijzen. Daarom is besloten in het kader van de verkenning over de toekomst van het fonds ook na te gaan of, en zo ja welke verbeteringen kunnen worden doorgevoerd in zowel de aanvraagprocedure als het aanvraagformulier, teneinde de kwaliteit van de aanvragen te verbeteren en de verwerking door het bestuur te vergemakkelijken. Het streven is de verkenning m.b.t. de toekomst van het fonds in de loop van 2017 af te ronden met een geactualiseerde website en verbeterd aanvraagformulier.

Tijdelijke maandelijkse tegemoetkoming

In 2016 ontvingen 29 begunstigten een tegemoetkoming in de kosten voor dagelijks levensonderhoud (leefgeld); vaak is daarbij inbegrepen een vergoeding voor kamerhuur. In deze gevallen wordt een totaalbedrag overgemaakt aan de aanvragende organisatie; die keert de bijdrage van het Fonds meestal uit in drie porties, zodat de begunstigde enkele maanden vooruit kan. In veel gevallen betreft het alleenstaande moeders zonder verblijfvergunning (die dientengevolge op geen enkele voorziening aanspraak kunnen maken), die met hun kind(eren) in onderhuur wonen bij kennissen die het zelf ook niet breed hebben. Het Weduwen & Wezenfonds is in dit soort situaties bereid voor maximaal drie maanden leefgeld te verschaffen en hanteert verschillende richtbedragen, afhankelijk van het aantal kinderen waarvoor de alleenstaande ouder de zorg heeft.

Casus 2

Uit de toelichting op de aanvraag voor leefgeld en andere kosten voor een oudere alleenstaande vrouw (1956):

‘Mevrouw uit Sierra Leone, ongedocumenteerd, is al langer in Nederland, kinderen in de VS, die daar niet rond kunnen komen, dus moeder niet kunnen ondersteunen, schaamte daarover bemoeilijkt ook de contacten met de kinderen. Behandeld voor kanker in Nederland, sindsdien veel last met incontinentie en chronische pijn. Afgelopen drie jaar steeds moeite met overleven, tijdelijk hier bij een vriendin, dan daar... Dienst Terugkeer en Vertrek laat haar echter met rust vanwege de medische klachten. Nog steeds pijnbehandeling in AMC, maar krijgt geen incontinentiemiddelen verstrekt Als illegaal verblijvend geen recht op uitkeringen en door haar pijnklachten niet in staat inkomsten te verwerven.’

Het W&W-fonds heeft het gevraagde bedrag van €350,- (voor een bril (80 euro), vervoer ziekenhuis, medicijnen en enkele maanden leefgeld) toegekend.

Eenmalige donaties

Daarnaast ontvingen in 2016 94 begunstigen een eenmalige gift, variërend van € 150,- tot € 800,-. In een enkel bijzonder geval honoreerde het bestuur een aanvraag van €1100,-.

De ondersteuning wordt voor zeer uiteenlopende doelen aangevraagd. De meeste doeleinden kunnen in onderstaande rubricering worden ondergebracht:

Aangevraagd tbv	Aantal
• Leefgeld en/of (kamer)huur,	32
• Inrichting algemeen, soms verbijzonderd tot eigen (studie)plek voor kind; bed en goede matras	25
• Huishoudelijke apparatuur (witgoed)	14
• Rekeningen tandarts, bril • Medicijnen • Psycholoog + verzekering	9
• Kleren, schoenen, babyuitzet, kinderwagen	15
• Kosten t.b.v. verkrijgen verblijfsvergunning (juridische kosten, reiskosten) • Kosten Gezinshereniging, • Griffiekosten, • Paspoort aanvragen	13
• Schoolgeld, studieboeken, bijles • Pc/laptop en printer • (gehandicapten)sport • Ov-abonnement schoolgaand kind; overblijfkosten, schoolkamp kinderen	22
• Fiets (incl slot), fiets voor kinderen , kinderfietszitje	8

Nb: Sommige aanvragen betreffen verschillende categorieën (daardoor is het totaal in bovenstaand overzicht hoger dan het totaal van gehonoreerde aanvragen in 2016)

In januari 2016 werden nog 4 aanvragen uit december 2015 beoordeeld en toegekend. De in 2016 toegekende financiële ondersteuning door het Weduwen en Wezenfonds in 2016 had een totale waarde van € 47.089,72.

6. Naamsbekendheid en financiële middelen

Om de bekendheid van het fonds en zijn werkwijze onder de hulpverleners en potentiële sponsors te vergroten woonden bestuursleden in het verslagjaar bijeenkomsten bij van Financiële Salons, wijktafels en een vrijwilligerstraining schuldhulpverlening in een buurthuis. Ook werd deelgenomen aan een bijeenkomst van de WMO Adviesraad en van het Amsterdams Fondsen Overleg. Tevens gaven bestuursleden gehoor aan een uitnodiging van een Ouder-Kind Team om kennis te maken en de werkwijze van het Fonds toe te lichten.

Per jaar wordt 90% van de opbrengst van rente en/of beleggingen van het vermogen van het voorgaande jaar besteed. Om het besteedbaar bedrag op peil te houden ook in tijden van teruglopende rendementen op kapitaal zoekt het fonds subsidieën en financiële supporters/vrienden. Het Weduwen en Wezenfonds heeft ANBI-status en ontving in het verslagjaar verschillende giften. Daarnaast heeft Gilles Kousemaker de afgelopen jaren belangeloos de website ontwikkeld en beheerd; de directeuren en commissarissen zijn hem bijzonder erkentelijk daarvoor.

Aanvragen binnen de doelstelling van ons Fonds, voorzien van een duidelijke onderbouwing blijven we graag via de website tegemoet zien: www.weduwenenwezenfonds.nl

Amsterdam, mei 2017

Bijlage 1: richtprijzen 2016

Bijlage 2: ontwikkeling doelgroep van *het Protestantsch Weduwen en wezen fonds* vanaf de start van het fonds

Bijlage 3: globale analyse van de doelgroep

Bijlage 1:

Richtprijzen 2016 Weduwen en Wezenfonds

Babyuitzet	€ 400,=
Fiets	€ 150,=
Fiets bij Pantar (met stadspas)	€ 70,=
Slot voor fiets	€ 15,=
Fietszitje	€ 60,=
Laptop	€ 500,=
Printer	€ 50,=
Gasfornuis	€ 300,=
Vries/koelkast groot	€ 350,=
Wasmachine (Whirlpool 1400)	€ 450,=
Kookplaat	€ 130,=
Bed en matras 1 persoon	€ 150,=
Bed en matras 2 persoons	€ 350,=
Levensonderhoud + 1 kind	€ 100,=
Levensonderhoud + 2 kind	€ 150,=
Levensonderhoud + 3 kind	€ 175,=
Levensonderhoud + 4 kind	€ 200,=
Kleding (schoenen, jas) volwassene	€ 300,=
Kleding (schoenen, jas) tot 12 jr	€ 200,=
Sportactiviteit voor 1 kind	€ 150,= (voor een jaar, ingaande datum aanvraag; dit is circa de helft van een gemiddelde jaarcontributie turnen, zwemmen, voetbal)
Ouderbijdrage voor schoolactiviteiten	€ 75,= per kind, bijv. kampweek
Daarbij	€ 25,= per kind voor vakantie mogelijkheden

Bijlage 2

Doelstelling van het Weduwen en Wezenfonds

Bij de oprichting in 1874 werd de doelstelling van de *Vereeniging tot Oprichting en Instandhouding van het Protestantsch Weduwen en Wezenfonds* als volgt geformuleerd:

Het verlenen van ondersteuning aan de protestantse weduwen en wezen, woonachtig in Amsterdam of in randgemeenten van Amsterdam, zonder onderscheid van kerkgenootschap of godsdienstige richting.

Vanaf 1881 was de belangrijkste activiteit van de vereniging het beheren en in stand houden van woningen voor weduwen, een werkinrichting en een kinderbewaarplaats in een huizencomplex aan de 2^e Hugo de Grootstraat.

In de jaren dertig werd het complex verkocht; het daarmee verkregen kapitaal werd goed beheerd en de rentebaten werden aangewend om weduwen met financiële problemen bij te staan met een incidentele financiële ondersteuning.

De oorspronkelijke doelstelling werd in 1960 uitgebreid met:

Zich tevens het lot aantrekken van protestantse van tafel en bed gescheiden vrouwen, verlaten vrouwen en ongehuwde moeders, die met de zorg voor minderjarige kinderen zijn belast.

Huidige doelgroep

Tegenwoordig kunnen aanvragen worden ingediend ten behoeve van :

in Amsterdam, dan wel in de randgemeenten woonachtige

- alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, dan wel kinderen jonger dan 23 jaar die bezig zijn een startkwalificatie te verwerven (mbo-opleiding)
- alleenstaande minderjarigen,
- oudere (55+), alleenstaande kwetsbare vrouwen en mannen,
- alleenstaanden, zelfstandig wonend, met een psychische beperking; ongeacht de leeftijd.

De laatste doelgroep is in 2014 toegevoegd naar aanleiding van toenemend aantal aanvragen voor dergelijke cliënten. Het bestuur veronderstelt dat t.g.v. nieuwe wetgeving op het gebied van zorg en maatschappelijke ondersteuning alleenstaanden met een psychische beperking eerder dan voorheen tussen wal en schip kunnen komen.

Altijd wordt de financiële situatie van de beoogde begunstigden in ogenschouw genomen, op basis van de door de aanvrager geleverde informatie. In de meeste gevallen betreft het mensen die maandelijks van een bijzonder klein bedrag moeten rondkomen en dus op of onder de armoedegrens leven.

Bijlage 3

Globale analyse van de doelgroep

Ingediende aanvragen hebben in vrijwel alle gevallen betrekking op alleenstaande ouders. In de meeste gevallen gaat het om vrouwen die leven op de rand van, meestal onder het bestaansminimum, en die

- rondkomen van een bijstand uitkering en daarbij schulden hebben opgebouwd of met onverwachte uitgaven (bv tgv ziekte van de kinderen) worden geconfronteerd, *en/of*
- door de vader(s) van hun kinderen in de steek zijn gelaten, achtergelaten met schulden, *en/of*
- slachtoffer zijn van huiselijk geweld als jeugdige (met b.v. zwerven tot gevolg) of in een relatie met een gewelddadige partner *en/of*
- vaak niet de verstandelijke capaciteiten hebben om hun financiën te regelen, waardoor weer schulden ontstaan, toelages wegvallen enz. *en/of*
- verward zijn of kampen met gedragsproblemen, waardoor ze hun bestaan niet op orde krijgen en zichzelf en hun kinderen verwaarlozen, *en/of*
- geen verblijfsvergunning in Nederland hebben en ook feitelijk dakloos zijn (met hun kinderen zwerven van kamer naar kamer, van vriendin naar iemand van de migrantenkerk, enz), *en/of*
- een verleden in mensenhandel/prostitutie hebben.

Deze vrouwen hebben de weg gevonden naar hulpverleners,

- via een ouder-kind-team, naar wie de cliënt wordt doorverwezen door school, huisarts of andere betrokken instanties
- soms via een kleine schulphulpverleningsinstantie,
- regelmatig via hulpverleningsorganisaties die er nadrukkelijk zijn voor ongedocumenteerde asielzoekers, zoals Steungroep Vrouwen zonder Verblijfsvergunning, het Wereldhuis van de Protestantse Diaconie Amsterdam of de ASKV,
- soms via organisaties die alleenstaande jonge moeders een tijdlang begeleid wonen bieden en hen helpen op weg naar zelfstandig wonen (zoals Stichting Timon, het Leger des Heils, HVO Querido).

Daarnaast worden aanvragen ingediend voor alleenstaande ouderen onder de armoedegrens. Als de betreffende cliënt voldoet aan de criteria die het fonds hanteert, kunnen ook personen uit deze doelgroep in aanmerking komen voor ondersteuning vanuit het Weduwen en Wezenfonds.